

27.09.2017

Ärende/21

§ 339

Den av ledamoten René Hursti väckta motionen om ändring av namnet Gallergatan

HEL 2017-001314 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten René Hursti väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Ristikkokadun nimen muuttamista koskeva valtuustoaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten René Hursti och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att Gallergatan som leder till Helsingfors fängelse i Hermanstad ska döpas om till Nystartsgatan.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsplaneringsnämnden, namnkommittén och direktionen för stadsmuseet konstaterar i sina utlåtanden att Gallergatan–Ristikkokatu har fastställts i detaljplan 10900 redan 2002. Åren 1952–2002 användes namnet Gallervägen–Ristikkotie. Att hålla namnen konstanta och ge dem historiskt djup är ett viktigt rättesnöre i namnplaneringen.

I omgivningen kring Helsingfors fängelse gavs 2002 sammanlagt tre gatunamn med anknytning till fängelsets historia; Mathilda Wredes gränd–Mathilda Wreden kuja, Murgränden–Muurikuja och Gallergatan–Ristikkokatu. På området har byggts ett nytt bostadsområde under

27.09.2017

Ärende/21

åren 2002–2015 och Gallergatan är en central del av det nya bostadsområdet. I omgivningen kring Gallergatan har också detaljplan 12402 trätt i kraft 28.4.2017 där flera gamla träbyggnader anvisas som bostadshus. På området finns således tiotals nya invånare som just har tagit sin nya adress i användning. Det har inte kommit någon respons eller önskemål om ändring av gatunamnet från invånarna.

Enligt principen som följs i Helsingfors stads namnplanering ska man inte ändra på etablerade namn som är lokalhistoriskt betydelsefulla om inte det finns tvingande skäl därtill, t.ex. i samband med räddningssäkerheten. Inga sådana tvingande skäl för att ändra Gallergatans namn har framkommit. Dessutom skulle en ändring av ett etablerat gatunamn föranleda kostnader, långvarig förvirring och oskäligen besvär för gatans invånare och företag. En ändring av gatunamnen kan även orsaka farosituationer.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Ristikkokadun nimen muuttamista koskeva valtuustoaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.09.2017 § 811

HEL 2017-001314 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu René Hurstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045

27.09.2017

Ärende/21

anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.05.2017 § 240

HEL 2017-001314 T 00 00 03

Ksv 5264_112

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Nimistösuunnittelun keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että Hermannin kaupunginosassa Hermanninmäen osa-alueella sijaitseva kadunnimi Ristikkokatu–Gallergatan on määrätty vuonna 2002 voimaan tulleessa asemakaavassa nro 10900. Siihen asti samalla paikalla oli käytössä kaupunginhallituksen vuonna 1952 tekemällä päätöksellä nimi Ristikkotie–Gallervägen. Alueella sijaitsevat Ristikkokadun tavoin vankilan historiaan liittyvät Mathilda Wreden kuja–Mathilda Wredes gränd ja Murikuja–Murgränden.

Nimistötoimikunta on kaupunkisuunnitteluvirastolle antamassaan lausunnossa 8.3.2017 (§ 19) muistuttanut kadunnimien tärkeimmästä funktiosta osoitejärjestelmän osana kadun asukkaiden, siellä kulkevien ja asioita toimittavien arjessa. Kadulla on käytössä tällä hetkellä viisi osoitenumeroa (Ristikkokatu 3 ja 4–10), ja vakiintuneen kadunnimen muuttaminen aiheuttaisi kadun asukkaille ja yrityksille kustannuksia, pitkäaikaista sekaannusta ja kohtuutonta haittaa esimerkiksi pelastustilanteissa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta jakaa nimistötoimikunnan kannan siitä, että kadun nykyinen nimi Ristikkokatu–Gallergatan antaa alueelle karakteriä ja kunnioittaa erilaisten ihmisryhmien rinnakkaiseloja ja yhteisöllisyyttä. Ristikkokadun nimenmuutokseen ei ole ilmennyt pakottavia syitä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei puolla valtuustoaloitteessa esitettyä Ristikkokadun nimenmuutosta Udenalunkaduksi.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö

27.09.2017

Ärende/21

Marja Piimies

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 25.04.2017 § 35

HEL 2017-001314 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuustoaloitteesta, jossa esitetään Hermannissa sijaitsevan Ristikkokadun (Gallergatan) nimen muuttamista Uudenalunkaduksi.

Johtokunta kiittää kaupunginvaltuutettuja kiinnostuksesta Helsingin nimistöä kohtaan. Johtokunta muistuttaa, että Hermannin kaupunginosassa sijaitseva Ristikkokatu – Gallergatan on vahvistettu asemakavassa 10900 jo 25.10.2002. Vuosina 1952–2002 samalla paikalla oli käytössä nimi Ristikkotie – Gallervägen.

Helsingin vankilan ympäristöön nousi vuosina 2002–2015 uusi asuinalue, jolle annettiin kolme vankilan historiaan liittyvää kadunnimeä: Mathilda Wreden kuja – Mathilda Wredes gränd, Muurikuja – Murgränden ja Ristikkokatu – Gallergatan. Viimeksi mainittu kadunnimi on keskeinen osa tätä uutta asuinaluekokonaisuutta, johon kuuluu mm. useita vanhoja puurakennuksia, jotka on korjattu asuinrakennuksiksi. Alueen uudet asukkaat ovat melko vastikään ottaneet uudet osoitteet käyttöönsä eikä heiltä ole tullut kielteistä palautetta tai nimenmuutosvaatimuksia.

Kaupunginmuseon johtokunta kannattaa Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavaa periaatetta, jonka mukaan käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia syitä. Ristikkokadun nimenmuutokseen ei ole johtokunnan mielestä esitetty tällaisia syitä. Kadunnimen muuttaminen aiheuttaisi myös turhaa vaivaa ja kustannuksia kadun asukkaille ja yrityksille. Uudenalunkadulle saattaisi myös olla haastavaa löytää sopiva ruotsinkielinen vastine.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että kadun nykyinen nimi kertoo alueen historiasta ja nykyisyydestä sekä huomioi Hermannin erilaiset asujat. Kadun nimen muuttamisen sijaan Helsingin vankilan alueella voisi kenties olla esimerkiksi taideteos, joka korostaa vankilasta poistuville uuden alun mahdollisuutta?

Esittelijä

27.09.2017

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 08.03.2017 § 19

HEL 2017-001314 T 00 00 03

Nimistötoimikunta käsitteli valtuutettu René Hurstin ja 22 muun allekirjoittaneen aloitetta, jossa esitetään Hermannin kaupunginosassa Hermanninmäen osa-alueella sijaitsevan Ristikkokadun (Gallergatan) nimen muuttamista Uudenalunkaduksi. Nimistötoimikunta kiittää aloitteesta ja mielenkiinnosta Helsingin nimistöä kohtaan.

Nimistötoimikunta toteaa, että Hermannin kaupunginosassa sijaitseva Ristikkokatu–Gallergatan on vahvistunut 11.9.2002 ja kuulutettu voimaan 25.10.2002 asemakaavassa 10900. Tätä ennen samalla paikalla oli käytössä nimi Ristikkotie–Gallervägen vuodesta 1952.

Helsingin vankilan ympäristöön annettiin vuonna 2002 yhteensä kolme vankilan historiaan liittyvää kadunnimeä: Mathilda Wreden kuja–Mathilda Wredes gränd, Muurikuja–Murgränden ja Ristikkokatu–Gallergatan. Alue on rakentunut uudeksi asuinalueeksi vuosien 2002–2015 välillä, ja Ristikkokatu on keskeinen osa tätä uutta asuinaluekokonaisuutta. Ristikkokadun ympäristöön on myös laadittu asemakaavan muutos, jossa osoitettiin useita vanhoja puurakennuksia asuinrakennuksiksi. Alueella on näin ollen kymmeniä uusia asukkaita, jotka vastikään ovat ottaneet uuden osoitteensa käyttöön. Kadun asukkailta ei ole tullut palautetta tai muutostoiveita kadunnimeen liittyen.

Nimistötoimikunta jatkaa, että Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityistä, painavaa syytä. Tällaisia Ristikkokadun nimenmuutokseen pakottavia syitä ei ole ilmennyt. Nimistötoimikunta muistuttaa kadunnimien tärkeimmästä funktiosta osoitejärjestelmän osana kadun asukkaiden, siellä kulkevien ja asioita toimittavien arjessa. Kadulla on käytössä tällä hetkellä viisi osoitenumeroa (Ristikkokatu 3 ja 4–10), ja vakiintuneen kadunnimen muuttaminen aiheuttaisi kadun asukkaille ja yrityksille kustannuksia, pitkäaikaista sekaannusta ja kohtuutonta haittaa. Kadunnimien muuttaminen voi aiheuttaa myös suoranaisia vaaratilanteita, jos muuttunut tilanne ei jostain syystä päivity ajantasai-

27.09.2017

seksi esimerkiksi pelastuslaitokselle tai muihin elintärkeisiin järjestelmiin tai esimerkiksi kaupallisten toimittajien navigaattoreihin.

Nimistötoimikunta toteaa vielä, että ehdotetun nimen oikeinkirjoitus ja nimen taivutus saattaisi osoittautua käytännössä hankalaksi. Nimestä käytettävän ruotsinkielisen vastineen valinta ja nimen toimivuus ruotsiksi voisi myös osoittautua vaikeaksi.

Nimistötoimikunnan mielestä kadun nykyinen nimi antaa alueelle karakteriä ja kunnioittaa erilaisten ihmisryhmien rinnakkaiseloja ja yhteisöllisyyttä. Nimistötoimikunta muistuttaa lisäksi, että katuja kuljetaan aina molempiin suuntiin, kohti vankilaa ja sieltä pois.

Nimistötoimikunta toivoo lämpimästi Helsingin vankilasta vapautuville vangeille uuden alun mahdollisuutta, mutta ei puolla aloitteessa esitettyä virallisen kadunnimen muuttamista. Nimistötoimikunta ehdottaa, että Helsingin vankilan uloskäynnin luona tai portissa voisi olla jokin epävirallinen, vankilasta poistuville uuden alun mahdollisuutta korostava symboli tai teksti.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi